

Ex Regest. in
Secret. Brev.

XLV.
Prohibitio quod de cetero nulla Corpora Defunctorum præterquam Regalia, in Choris, & aliis locis intra septa, & Clausuram Monasteriorum Monialium in Regnis Hispaniarum sepeliri valeant.

**SIXTUS EPISCOPUS
SERVUS SERVORUM DEI**

Dilecto Filio nostro, & Sedis Apostolica in partibus Hispaniarum commoranti cum potestate Legati, de latere Nuntio, Salutem, & Apostolicam benedictionem.

Pontificis cura in servanda Monialium clausura.

Circa Pastoralis Officii curam Nobis, meritis licet imparibus, desuper commissam, quantum Nobis ex alto permittitur invigilantes assidue ad ea, per quæ pernitiosis abusibus, & exinde provenientibus scandalis obvictur, ac in Monasteriis singulis, præsertim fœminarum sexus debita clausura servetur, & Sanctimonialium in eis sub Religiosis iugo Christo Salvatore in castitatis holocausto famulatum affectantium, quieti, & animarum salutem consulatur, libenter intendimus, ac in his nostræ vigilantie partes propensius impartimur, prout in Domino salubriter expedire conspiciamus.

Causæ faciendæ prohibitionis, de qua in rubrica.

§.1. Cum itaque, sicut accepimus, nonnulla persona laica in Regnis Hispaniarum degentes sæpius eo temeritatis deveniant, ut sub prætextu, quod alias suorum defunctorum corpora in certis eorum Cappellis, seu Monialium Choris, vel aliis locis intra septa, & clausuram Monasteriorum Monialium S. Augustini, vel alterius Ordinis, sub cura, & regimine Fratrum, & Superiorum Ordinis Fratrum Prædicatorum viventium existentibus sepelire, seu deponere consueverint, ab huiusmodi scandaloso abusu desistere non curantes, murum Chori Ecclesiarum Monasteriorum huiusmodi pro introducendis Cadaveribus rumpere, & Clausuram huiusmodi violare præsumant in non modicum Christianidelium scandalum.

Prohibitio.

§.2. Nos pro nostri pastoralis officii munere scandaloso abusu, & pernicioso exemplo huiusmodi obviare, ac Monasteriorum Clausuram, & Monialium, in illis degentium quieti, & animarum salutem, quantum cum Deo possumus, providere volentes, ac certam de præmissis notitiam habentes, Motu proprio non ad alicujus desuper Nobis oblata petitionis instantiam, sed de nostra mera deliberatione discretionis tue per Apostolica scripta committimus, & mandamus, ut auctoritate nostra prohibeas, & statuas, quod de cetero perpetuis futuris temporibus, nulla prorsus defunctorum corpora, præterquam regalia in Choris, Capellis, Capitulis, vel aliis locis intra septa Ecclesiarum huiusmodi existentibus quovis prætextu, aut colore sepeliri aut deponi perpetuo, vel ad tempus, neque tumbæ, aut sepultura infra septa, & Clausuram huiusmodi cum stemmatibus,

aut insignibus, vel alias quomodolibet, exceptis Regalibus fieri, aut construi, vel refici possint, aut valeant quomodolibet.

§.3. Et quod de præsentibus forsan constructæ ex dictis locis intra clausuram huiusmodi existentibus, penitus, & omnino amoveri, & ad alium locum, in Ecclesiis Monasteriorum prædictorum, extra tamen Clausuram arbitrio Superiorum prædictorum, & partium interesse habentium transferri debeant.

Si quæ sepultura intra clausuram constructa fuerit, alio transferenda.

§.4. Si quæ vero Cappella, etiam ad aliquas particulares personas quovis iure spectantes intra eandem clausuram reperiantur, ad quas pro Defunctorum Corporibus inibi sepellendis ex ipsa Ecclesia non nisi diruto muro pateat ingressus, earumdem Cappellarum Januæ, quæ de præsentibus intra eandem clausuram aperte existunt, occludi, & illis penitus clausis alia Ostia extra Clausuram huiusmodi in eadem Ecclesia aperiri, & fieri debeant, itaque pro ingressu cappellarum huiusmodi, vel alias quomodolibet nullo modo eadem clausura de cetero violetur.

Cappellarum Januæ extra clausuram aperienda.

§.5. Ac etiam ita in futurum sub excommunicationis majoris late sententia ipso facto per contravenientes incurrendæ poena, a qua non nisi per Nos, aut Successores nostros Romanos Pontifices pro tempore existentes absolvi possint, perpetuo observari eadem auctoritate præcipias, & mandes, Monialesque, & Conventus Monialium, seu Domorum huiusmodi super præmissis a quoquam, etiam prætextu cuiuscumque consuetudinis etiam immemorabilis, quam eadem auctoritate revocet, & annulet, aut alias quovis colore nullatenus molestari, perturbari, aut inquietari posse, necnon quicquid secus super his a quoquam quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter attentari contigerit, irritum, & inane decernas, Contradictores quoslibet, & rebelles, per sententias, censuras, & poenas Ecclesiasticas, aliæque opportuna juris, & facti remedia, appellatione postposita, compescendo, ac legitimis super his habendis servatis processibus, sententias, censuras, & poenas ipsas, etiam iteratis vicibus aggravando, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis.

Opportuna ad id Apostolico Nuncio concessæ facultates.

§.6. Non obstantibus præmissis, ac quatenus opus sit nostra de non tollendo iure quaesito, necnon felicitis recordationis Bonifacii Papæ VIII. Prædecessoris nostri, qua cavetur, ne quis extra suam Civitatem, & Diocesim in quibus deputati fuerint contra quoscumque, nisi in certis casibus, & in illis, ultra unam diem a fine suæ Diocesis ad iudicium evocetur. Seu ne iudices a Sede prædicta deputati extra Civitatem, & Diocesim, in quibus deputati fuerint, contra quoscumque procedere, aut alii, vel aliis vices suas committere præsumant, & in Concilio Generali edita de duabus dietis, dummodo ultra tres dietas aliquis auctoritate præsentium ad iudicium non trahatur, aliisque Conti-

Obstantium derogatio.

Date die 7. Maii 1586. An.II.

Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac Statutis, & Consuetudinibus, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis. Contrariis quibuscumque. Aut si aliquibus communiter, vel divisim a prædicta sit Sede indultum quod interdicti, suspendi, vel excommunicari non possint per litteras Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ, millesimo quingentesimo octuagesimo sexto. Nonis Maii Pontificatus nostri Anno II.

XLVI.

Approbatio, declaratio, & extensio Constitutionum editarum a Pont. Prædecessoribus, circa solutionem Annatarum, Communium, & Quindenniorum, de beneficiis ecclesiasticis R. Cam. Apost. debitorum.

De hac materia, ultra ea quæ sunt in extravaganantibus, extant in hoc opere Pauli II. Const. VII. Decret. Tom. III. Par. III. fol. 126. Innoc. VIII. Const. IV. Apostolica ibidem fol. 200. Julii II. Const. VI. Romani ibidem fol. 265. Clem. VII. Const. XXI. Cam. sicut. Tom. IV. Par. I. fol. 98. Julii III. Const. XXVII. Cupientes ibidem fol. 304. Pauli IV. Const. XVI. Incumbentia ibidem fol. 336. & Const. XXV. Decens ibidem fol. 351. necnon Pii V. Const. LVI. Apostolica Tom. IV. Par. II. fol. 369.

SIXTUS PAPA V.

Ad perpetuam rei memoriam.

Causa huius Constitutionis.

Cameræ nostræ Apostolicæ, & Collegii Fratrum nostrorum S. R. E. Cardinalium, & officialium Romanæ Curie, de annatis, & quindennis participantium indemnitati, prout tenemur, consulere, & eorum iura illæsa præservare volentes, ea, quæ propterea a Prædecessoribus nostris provide statuta fuerunt, & ordinata, ut inviolate observentur, confirmationis nostræ munimine roboramus, & innovamus, & alias desuper disponimus, prout rationi consentaneum esse, & in Domino conspiciamus expedire.

Confirmatio Bullarum Pauli II. & IV. & Pii V. & aliorum Pontificum.

§.1. Itaque Motu proprio, & ex certa scientia nostra, quascumque, tam sub plumbo quam in forma Brevis, & Motus proprii litteras felicitis recordationis Pauli Secundi, & ejusdem nominis Tertii, Pauli Quarti, ac Pii Quinti, necnon quorumcumque aliorum Romanorum Pontificum Prædecessorum nostrorum super solutione annatarum, communium, quindenniorum, & aliorum iurium, ratione provisionum, & seu unionum perpetuarum quorumcumque beneficiorum ecclesiasticorum, per Sedem Apostolicam factarum, & faciendarum, editas, confirmatas, & innovatas, cum omnibus clausulis, decretis, derogationibus, ac censuris, & poenis in illis conten-

tis, necnon omnia, & singula per quoscumque Judices, executores, & Commissarios, in præmissis, & circa ea quomodolibet gesta, & executata, ac inde secuta quæcumque, auctoritate Apostolica tenore præsentium approbamus, & confirmamus, necnon illis perpetuæ, & irrefragabilis firmitatis robur adiciamus, omnesque, & singulos juris, & facti, ac solemnitatum, & alios defectus, si qui forsan intervenerint in eisdem, supplemus, atque illas, quatenus opus sit, innovamus.

Extensio ad quoscumque uniones beneficiorum hic non exceptorum.

§.2. Præterea quoniam quindenniorum usus, & solutio ratione beneficiorum unionum constituta sunt, quia illorum vacatio amplius non speratur, & ut propterea damnum ex hoc Camera Apostolica, & Collegio Cardinalium, & Romanæ Curie officialibus prædictis emergens sarciantur; Nos attendentes, quod tantumdem detrimenti Camera, Collegio, & officialibus præfatis, ex unionibus quæ ab Ordinariis locorum, & aliis sunt, provenit, ac propterea æquum esse censentes, ut quod in unionibus per Sedem Apostolicam factis obtinet, illud idem, & fortius in unionibus per ipsos Ordinarios factis, & faciendis observetur; licetque in Constitutionibus, & litteris Prædecessorum præfatorum comprehendere videatur, tamen, ut cuius dubitandi occasio præcidatur, Motu, & scientia similibus, ac de Apostolicæ potestatis plenitudine, tenere præsentium statuimus, decernimus, & declaramus, quod uniones, annexiones, incorporationes, applicationes, & submissiones, de quibuscumque beneficiis ecclesiasticis, tam secularibus quam regularibus, etiam si Monasteria Monialium, & Hospitalia fuerint, quæ tamen tempore ipsarum unionum cura Conventu, & Hospitalitate caruerint, & quorum singulorum, vel si plura beneficia unicis litteris comprehensa sint, quorum quodlibet annuus valor viginti quatuor ducatos auri de Camera, secundum communem estimationem non excedat, dummodo tamen omnium insimul illum transcendat, cuiuscumque Ecclesiæ, Monasterio, Collegio, domui, Societati, Congregationi, Ordini, Militiæ, Hospitali, Seminario, aut alio loco pio, tam per quoscumque Romanos Pontifices Prædecessores nostros, ac Nos, necnon Sedes præfate Legatos, Nuncios, & alios quoscumque subdelegatos, & alias quomodolibet auctoritate Apostolica, quam per quemcumque loci Ordinarium, in qualibet mundi parte, hæcenus facta, & faciendæ, etiam si manualia, & de jure patronatus laicorum, etiam Imperatoris, Regum, Ducum, Marchionum, Baronum, Comitum, & aliorum nobilium, & illustrium illa beneficia fuerint, sub dictorum Prædecessorum constitutionibus, ac declarationibus omnino comprehendantur, & includantur, ac ab omnibus comprehensa, & inclusa censentur. Et propterea omnia, & singula Cathedralium, etiam Metropolitanarum, Collegiarumque Ecclesiarum Capitula, Congregationes, Societates, Universi-

veritates, Collegia, Seminaria, Hospitia, Monasteria, & pia loca hujusmodi, & quivis alii, in quorum favore uniones, annexiones, incorporaciones, applicaciones, & submissiones hujusmodi factæ reperientur, aut posthac fient, quantumcumque exemptæ, & privilegiatæ existant, etiamsi se superinde in Camera Apostolica non obligaverint, dummodo beneficia ipsa possideant, ad solutionem quinquenniorum præfatorum eidem Camere, ac Collegio, & officialibus, ratione unionum, annexionum, incorporationum, applicacionum, & submissio- num, præfatarum singulis quinquedecim annis, a die quo ille suum sortita fuerint effectum, juxta tenorem literarum Prædecessorum præfatorum super hoc editarum faciendam teneri, & obligatos esse, & ad id per sententias, censuras, & pœnas in ipsis literis contenta cogi, & compelli posse.

Decretum irritans.

§.3. Sicque per quoscumque Judices ordinarios, & delegatos, quavis auctoritate fungentes, etiam causarum Palatii Apostolici Auditores, ac S.R.E. Cardinales, sublata eis, & eorum cuilibet, quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, ubique judicari, & definiri debere, irritumque, & inane quicquid fecus super his a quoquam quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari, decernimus.

Judicis deputatio & facultates, in causis, & exigentis amatarum &c.

§.4. Mandantes dilecto filio Magistro Alexandro Glorierio, Clerico diste Camere, quem super cognitione, & decisione causarum, tam occasione præmissorum, quam annatarum beneficiorum pro tempore vacantium, per illorum provisos dictis Camere, Collegio, & officialibus, debitum, & debendarum, pendentes, & movendas judicem deputavimus, ac aliis in ejus locum, per Nos, vel Successores nostros subrogandis judicibus, ut pro faciliiori indagatione unionum præfatarum, omnia, & singula Cathedralium, etiam Metropolitanarum, & Collegiarum Ecclesiarum Capitula, & Collegia, necnon tam virorum, quam mulierum, secularium, & quorumvis Ordinum regulares, Congregationes, seu Collegia, Seminaria, & pia loca, eorumdemque Prælatos, Procuratores, ad judicandum, & profitendum medio juramento, omnia, & singula Monasteria, Prioratus, Præposituras, Præpositatus, Parochiales Ecclesias, & alia quæcumque beneficia ecclesiastica, etiamsi manualia, & de jure patronatus, ut præfertur, fuerint, & alia pia loca præfata possideant, illorumque annuos veros valores, sub privationis, & aliis in literis in forma Motus proprii Pauli IV., & Pii V. Prædecessorum hujusmodi contentis sententiis, censuris, & pœnis, in Romana Curia, & extra eam, moneat, & requirat. Dantes eis plenam, & liberam facultatem pro eorumdem quinquenniorum, & jurium exactione, omnes, & singulos illorum debitores sub singulis præfatis, & præsentibus nostris literis comprehensos, etiam per

edictum publicum, constituto summarie de non tuto accessu, tam in dicta Curia quam extra eam, citandi, monendi, & requiringendi, ac eis, & aliis, quibus, & quoties opus fuerit, etiam sub censuris, & pœnis ecclesiasticis, ac etiam pecuniariis, Alexandri, & subrogandorum præfatorum arbitrio ferendis, statuendis, moderandis, & applicandis, ac etiam privationis beneficiorum unitorum, etiam simili edicto inhibendi, ipsosque debitores ad indicandum beneficia unita, & solvendum quinquennia decursa, etiamsi ad id in Camera Apostolica non se obligaverint, constituto tamen de sortito effectu unionum per similes sententias, censuras, & pœnas, etiam interdicti, tam localis quam personalis appositionem, per Alexandrum, & subrogandos præfatos, quoties opus fuerit, ferendas, & promulgandas, necnon fructuum, reddituum, & proventuum beneficiorum ecclesiasticorum, que ipsi debitores possidebant, pro quantitate eorum debiti sequestrationem, & alia opportuna juris, & facti remedia, etiam cum invocatione auxilii brachii secularis, cogendi, & compellendi, ac in præmissis omnibus, & singulis, etiam summarie, simpliciter, & de plano, sine strepitu, & figura judicii, sola facti veritate inspecta, ac alias more Camerali procedendi, ac eos qui sententias, censuras, & pœnas præfatas, ut præmittitur, incurserint, ab eisdem censuris, & pœnis, prævia satisfactione absolvendi, & liberandi, aliisque faciendi, gerendi, & exercendi, quæ in præmissis necessaria fuerint, seu quomodolibet opportuna.

Clause derogatorie.

§.5. Non obstantibus quacumque censualia, etiam completa, & etiam majori a jure statuta præscriptione, ac quibusvis Constitutionibus, & Ordinationibus, necnon privilegiis, exemptionibus, indultis, & literis Apostolicis, Capitulis, Congregationibus, Collegiis, Seminariis, Hospitalibus, & aliis piis locis præfatis, sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, & insolitis clausulis, necnon irritantibus, & aliis decretis, etiam Motu, & scientia similibus, ac de Apostolica potestatis plenitudine, etiam consistorialiter, & ex causa initi contractus, aut alias quomodolibet concessis, ac iteratis vicibus approbatis, & innovatis. Quibus omnibus, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione, de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, & individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio, seu quævis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma servanda esset, tenores hujusmodi, ac si de verbo ad verbum infererentur præsentibus, pro plene, & sufficienter expressis habentes, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, necnon omnibus illis quæ Prædecessores præfati, in singulis eorum literis voluerunt non obtinere; ceterisque contrariis quibuscumque.

§.6. Volumus autem, ut præsentium transumptis &c. Datum Romæ apud S. Petrum, sub Annulo Piscatoris, die 14. Maii, 1586. Pont. nostri Anno II.

XLVII.

Confirmatio, & nova concessio gratiarum, & privilegiorum Ordini Cisterciensi, ejusque Abbatibus, Monachis, & Monasteriis a Gregorio IX., Innocentio IV., Sixto IV., Innocentio VIII., Pio IV., Pio V., Gregorio XIII., & aliis Summis Pontificibus concessorum.

Institutionem hujus Ordinis, & omnia ipsam concernentia inspicere in Paschali II. Constitut. III. Desiderium Tom. II. fol. 113. Similem autem Statutorum Ordinis, & privilegiorum confirmationem habes in Pii Quarti Constitut. LXXXIV. In eminenti Tom. IV. Par. II. fol. 162., & Gregorii XIII. Constit. XXVIII. Superna T. IV. P. III. f. 273.

SIXTUS PAPA QUINTUS

Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

Pontifex Romanus primarius Christi Dei & Domini nostri in terris gerens vices, sicut totius Dominici gregis pascendi curam, & onus sustinere dignoscitur, ita in eos, quos gravius laborare, & suo præcipuo auxilio indigere perspexerit, propensius, & favorabilius incumbere debet. Cum primis vero Religiosorum Monachorum, qui mundanis abjectis illecebris in spiritu humilitatis Altissimo famulantur, paternam curam gerere, nutantemque illorum statum, quantum ex alto conceditur, celeri ac salubri munimine fulcire.

Plures Summi Pontifices Ordini Cisterciensi diversas gratias, & privilegia concesserunt.

§.1. Sane sicut pro parte dilecti filii Edmundi a Cruce Abbatis Monasterii Cistercii Cabilonen. Diocesis totius Ordinis Cisterciensis. Generalis, necnon dicti Ordinis Capituli generalis Nobis fuit expositum, quod Cisterciensium Monachorum Ordo a Divo Roberto institutus, & a Divo Bernardo illustratus, ceterisque eorum Successoribus propagatus, multorum virorum sanctimonia præcellens, tam a Prædecessoribus nostris Romanis Pontificibus, quam etiam ab Imperatoribus, Regibus, Ducibus, & aliis Principibus, tot, & tantis privilegiis, gratiis, & favoribus meruit decorari, ut nullo quovis temerario ausu, nullaque temporis diuturnitate, privilegia, exemptiones, & gratias hujusmodi a quoquam violari, aut modo aliquo infringi posse viderentur. Sed tamen ea est quorundam hominum improbitas, talisque rerum humanarum conditio, ut nisi sæpius eadem iterentur, & legum pœnis fulciantur, hujusmodi hominum audacia, & temporis injuria, optima leges, & privilegia conculcentur. Quo factum est, ut quemadmodum eadem expositio subjungebat, multi pia mem. Prædecessores nostri, præcipue vero Paschalis II., Callistus etiam II., Eugenius III., Alexan-

der III., Lucius similiter III., Honorius etiam III., Gregorius IX., Innocentius IV., Alexander etiam IV., Urbanus IV., Clemens IV., Gregorius X., Nicolaus IV., Bonifacius VIII., Clemens V., Joannes XXII., Benedictus XII., Clemens VI., Urbanus V., Joannes XXIII., Martinus V., Eugenius IV., Nicolaus V., Callistus III., Pius II., Sixtus IV., Innocentius VIII., Leo X., Pius IV., Pius V., & Gregorius XIII. Romani Pontifices privilegia, prærogativas, immunitates, exemptiones, libertates, indulgentias, conservatorias, facultates, & alias gratias, Monasterio, seu Abbati Cistercii, necnon Firmitatis Pontiniaci, Clarevallensis, & Morimondi, Cabilonen. Antifiodorens., & Lingonen. respective Diocesis quatuor ipsius Monasterii Cistercii filiabus appellatis, totique Ordini Cisterciensi, & Capitulo generali ejusdem concesserint, & indulerint.

Gregorius IX. figuræ Abbatis electionem a nemine impediri jussit.

§.2. Inter cetera vero Gregorius IX. ne ullus Episcopus, aut qualibet alia persona cujuscumque dignitatis, & præminentia existat, regularem electionem Abbatum ipsius Ordinis impedire, aut in ea se quomodolibet ingerere.

Innocent. IV. Ordinem a jurisdictione Episc. eximit.

§.3. Innocentius IV. eisdem Episcopis, ne Monachos, & Abbates Religionis ejusdem, etiam ratione cujuscumque delicti, causa fidei dumtaxat excepta, ad sua judicia, & tribunalia trahere.

Sixtus IV. Commendatariis nonnulla prohibuit.

§.4. Sixtus IV. Commendatariis Monachorum numeri taxationem, & novitiorum receptionem, & benedictionem in Monasteriis commendatis prohibuit, atque ejus rei curam penes Abbates, aliosque Ordinis Superiores remanere voluit.

Innocent. VIII. diffinitatem habitus vetuit.

§.5. Innocentius VIII. ne quisquam ex Abbatibus, & Monachis ipsius Ordinis, in habitu, & vivendi ritu longo usu passim recepto, se ab aliis difformare præsumeret.

Pius IV. Pius V., & Gregor. XIII. alias Commendatariis prohibuerunt.

§.6. Pius IV., Pius V., & Gregorius XIII., Commendatariis eisdem, eorumque Ministris, ceterisque personis secularibus quovis titulo ipsius Ordinis Monasteriorum, fructus, atque proventus percipientibus, ne templa, & alia loca regularia, & ad Monachorum usum destinata, Abbatiarum hujusmodi, & Monasteriorum quomodolibet occuparent, aut profanarent, neve in illis mulieres cujuscumque conditionis introducerent, nec sese in bonis per Monachos pro tempore decedentes relicti, illorumve spoliis quomodolibet intrmitterent, aut bona ipsa sibi appropriarent, respective statuerunt, mandarunt, & districtius præcipiendo veterunt.

Nonnulli alii Pontifices, quædam alia Ordini concesserunt.

§.7. Ac etiam alii Romani Pontifices Prædecessores nostri alias, & aliter in favorem Ordinis ejusdem statuerunt, ordinarunt, concesserunt, indulerunt, prohibuerunt, & inhibuerunt, prout in singulis, tam prædictorum, quam aliorum quorumcumque Prædecessorum nostrorum literis, sub quacumque forma, & data respective (quarum tenores præsentibus haberi volumus pro expressis) expeditis, & emanatis latius dicitur contineri.

§.8. Quare ipsius Ordinis Cisterciensis.

1586. Hic modo p[ro]fiteri omnia... conuenit, & quatenus sint in usu & Concilio Tridentino non contraria inu[en]iuntur.

officio statui paterno affectu, & ex pastoralis officii Nobis ex alto inuncti munere providere volentes, Motu proprio, non ad Abbatis Cistercii ipsius Ordinis generalis, nec alterius cuiusque pro eo, sive toto Ordine ipso Nobis oblata petitionis instantiam, sed ex nostra mera, & spontanea voluntate, & certa scientia, ac de Apostolica potestate plenitudine, predicta omnia, & singula privilegia, prerogativas, immunitates, exemptiones, libertates, indulgentias, conservatorias, facultates, indulta, & alias gratias Cistercii, & quatuor filiarum nuncupatarum preceptis Monasteriis, & Ordini universo, ejusque Capitulo generali, Definitoribus, & aliis Superioribus quibuscumque per supradictos, & alios quoscumque Romanos Pontifices Predecessores nostros concessa, & innovata, concessasque, & innovatas, praesertim vero ipsas literas, Gregorii IX., Sixti IV., Innocentii VIII., Pii IV., Pii V., & Gregorii XIII., per quarum ausu temerario contemptam a multis observationem ejusdem Ordinis convellitur immunitas, regularis status periclitatur, uniformitas decoloratur, confirmamus, roboramus, & approbamus, illisque omnibus, & singulis, perpetuae, & invariabilis firmitatis robur adiciamus, & quatenus opus sit, concedimus, & indulgemus, vetamus, prohibemus, & inhibemus, ac etiam solemnitate, etiam substantialium, & quoscumque alios defectus, si qui in singulis privilegiis, indultis, & literis Apostolicis predictis, vel aliis quibuscumque quomodolibet intervenerint, motu, & scientia similibus eodem praesentium tenore supplementis. Decernimus omnia, & singula in ipsis privilegiis, & indultis, ac praesentibus nostris contenta, & comprehensa, quatenus sint in usu, & sacris canonibus, praecipue vero Concilii Tridentini decretis non adversentur, perpetuo valida, & efficacia, ac firma, & stabilia fore, & esse, suosque plenarios effectus sortiri, & obtinere, ac omnibus, & singulis, quos tangunt, seu tangere poterunt quomodolibet in futurum, invariabiliter observari debere.

Clausulas pre servativas apponit.

§.9. Ac praesentes nostras etiam ex quavis causa de subreptionis, vel obreptionis, seu nullitatis vitio, aut intentionis nostrae, vel quovis alio defectu notari, seu impugnari, & alias quomodolibet infringi, vel retractari nullatenus unquam posse, sed eas semper, & perpetuo valere, & tenere, ac viribus subsistere, necnon eis, quos, vel quorum favorem concernunt, & concernent, omnino suffragari.

Clausulam sublatam &c. addit.

§.10. Sicque per quoscumque Judices, etiam causarum sacri nostri Palatii Apost. Auditores, ac S.R.E. Card., etiam Legatos de Latere, & quacumque potestate, & dignitate fulgentes, sublata eis, & eorum cuiuslibet quavis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, ubique iudicari, & definiti debere, irritumque, & inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari, decernimus.

Executores deputat.

§.11. Quocirca omnibus nostris, & di-

ctae Sedis Legatis, ac Nunciis, ubicumque existentibus, ac quorumcumque locorum Ordinariis, necnon Ordinis praefati Conservatoribus, ac dilecto filio moderno, & pro tempore existenti Curiae causarum Camerae Apostolicae generali Auditori, ipsorumque singulis per Apostolica scripta mandamus, quatenus praesentes literas, & in eis contenta quaecumque ubi, & quando opus fuerit, ac quoties pro parte P. Generalis, Abbatum, Procuratoris Generalis, Vicariorum, Visitatorum, & aliorum praefatorum, seu alicujus eorum desuper fuerint requisiti, solemniter publicantes, ipsique efficacis defensionis praesidio assistentes, faciant auctoritate nostra Patrem Generalem, Abbates, Procuratorem Generalem, Vicarios, Visitatores, & alios praedictos confirmatione, approbatione, adjectione, supplementatione, concessione, statuto, ordinatione, invocatione, praeco, interdicto, revocatione, abolitione, ac sui Generalis voluntatibus, mandatis, decretis nostris, aliisque praemissis pacifice frui, & gaudere, ac praesentes literas ab omnibus, quos illae concernunt, invariabiliter, & inconcusse observari, non permittentes P. Generalem, Abbates, Procuratorem Generalem, Vicarios, Visitatores, Superiores, ac alios praedictos desuper contra literas earumdem, praesentiumque tenorem quomodolibet indebite molestari. Contradictores quoslibet, & rebelles per praedictas, ac alias sententias, censuras, & poenas, aliaque opportuna juris, & facti remedia, appellatione postposita, compescendo, ac legitimis super his habendis servatis processibus, sententias, censuras, & poenas ipsas, etiam iteratis vicibus aggravando, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis.

Contrarii derogat.

§.12. Non obstantibus praemissis, ac sanctae memoriae Bonifacii Papae VIII. pariter Praedecessoris nostri de una, & in Concilio generali edita de duabus dietis, aliisque Apostolicis, ac in Provincialibus, & Synodalibus Conciliis editis generalibus, vel specialibus Constitutionibus, necnon quibuslibet, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, declarationibus, inhibitionibus, & decretis, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis, Legatis, Nunciis, & Ordinariis praedictis, ac aliis quibusvis personis sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis, etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, & insolitis clausulis, irritantibusque, & aliis decretis, in genere, vel in specie, etiam motu simili, etiam consistorialiter, aut alias quomodolibet concessis, & etiam iteratis vicibus approbatis, & innovatis. Quibus omnibus, & singulis, etiam si pro illorum sufficienti derogatione, de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes mentio, seu quavis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc

hoc servanda foret, illorum veriores tenores, formam, datas, & decreta in eis appositia, ac si de verbo ad verbum, nihil penitus omisso, & forma in illis tradita observata, inserti forent praesentibus, pro sufficienter expressis habentes, illis alias in suo robore permanens, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, & sufficienter derogatum esse decernimus, necnon omnibus illis, quae in literis Pii IV., Pii V., & Gregorii XIII. ac aliorum praedictorum expressum fuit non obstat, ceterisque contrariis quibuscumque. Aut si aliquibus communiter, vel divisim ab eadem sit Sede indultum, quod interdicti, suspendi, vel excommunicari non possint per literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto hujusmodi mentionem.

Idem exemplis dari jubet. D. P. An. II. 17. Maii.

Ex Regest. in Secret. Brev.

Proccinium.

Refor. Generalis, & Cardinalis Protector auctoritate Capituli Generalis Constitutiones reformat.

§.13. Ceterum quia difficile foret &c. Datum Romae apud S. Petrum, sub Annulo Piscatoris, die 17. Maii 1586., Pontificatus nostri Anno II.

XLVIII.

Confirmatio Constitutionum Congregationis Fratrum Sancti Ambrosii ad Nemus. SIXTUS PAPA V. Ad futuram rei memoriam.

Romanum decet Pontificem ea, quae pro felici regimine, & salubri directione Monasteriorum, & Regularium locorum quorumlibet, ac personarum in eis degentium statuta, & ordinata fuisse comperit, ut firma, & illibata persistant, Apostolica Sedis munimine roborare.

§.1. Sane dilectus filius noster Franciscus Sancti Nicolai in Carcere Diaconus Cardinalis Sfortia nuncupatus, Ordinis, & Congregationis Fratrum Sancti Ambrosii ad Nemus sub Regula Sancti Augustini Protector Nobis exposuit, quod nuper dilecti filii Moderni, Refor. Generalis, ac Prior Monasterii Santi Clementis de Urbe Ordinis, & Congregationis hujusmodi a Capitulo generali Mediolanen. antea celebrato, auctoritatem reformandi constitutiones Ordinis, & Congregationis hujusmodi habentes una cum ipso Franciscus Cardinali Protectore pluries congregati, nonnullas Constitutiones numero 45. partim ex veteribus, partim ex his, quas Bona mem. Cardinalis Borromeus tunc in humanis agens, & dicto Capitulo praesidens ediderat, partim vero aliunde, ut melius visum fuit, collectas eidem Franciscus Cardinali Protectori legendas, & ab eo approbandas obtulerunt, quas dictus Franciscus Cardinalis Protector illis diligenter visis, ac mature consideratis, illa tam Franciscus Cardinalis Protector, quam Generalis, & Prior praedicti approbarunt, & pro approbatis habuerunt, illaque ab omnibus, & singulis Ordinis, & Congregationis praedictorum fratribus, & personis observandas esse judicarunt, atque mandarunt, prout in ipsis Capitulis per Franciscum Cardinalem Bull. Rom. Tom. IV. Par. IV.

nalem Protectorem, ac Generalem, & Priorem praedictos die 15. Mensis Aprilis proxime praeteriti subscriptis plenius dicitur contineri.

Eadem Pontificia auctoritate firmari petunt.

§.2. Quare praedictus Franciscus Cardinalis Protector tam suo, quam Generalis, ac Prioris praedictorum nominibus Nobis humiliter supplicavit, quatenus constitutiones praedictas omniaque, & singula in eis contenta Capitula confirmare, & approbare, illisque perpetuae firmitatis robur adicere, aliasque in praemissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur.

Eadem confirmat Pontifex.

§.3. Nos de omnibus in eisdem constitutionibus contentis informati, hujusmodi supplicationibus inclinati constitutiones praedictas dicta quadraginta quinque Capitula, ut praefertur, subscripta continentem, Apostolica auctoritate tenore praesentium perpetuo confirmamus, & approbamus, illisque perpetuae firmitatis robur adiciamus, omnesque, & singulos juris, & facti, ac solemnitate quarumcumque quomodolibet omisarum defectus, si qui forsitan intervenerint in eisdem, supplemus.

Perpetuoque servari praecipit.

§.4. Eisdemque constitutiones per Generalem, ac Priores, & Fratres dictorum Ordinis, & Congregationis tunc, & pro tempore existentes perpetuo observari debere, & ad id cogi, & compelli posse, nec ab illis ullo unquam tempore quovis praetextu resistere posse, irritum quoque, & inane, quidquid secus super his a quoquam quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari, decernimus.

Cardinalem Protectorem ad eorum executionem jubet incumbere addita ad id potestate.

§.5. Mandantes eidem Franciscus Cardinali moderno, & pro tempore existenti Protectori, ac Vice-Protectori Ordinis, & Congregationis hujusmodi, ut omnia, & singula in dictis Capitulis contenta per supradictos, ac omnes alios, quos ea concernunt, & concernent in futurum, sub excommunicationis, & aliis Ecclesiasticis sententiis, & privationis officiorum, & aliis poenis suo arbitrio imponendis invariabiliter observari faciant: Contradictores, & impedidores, eisque auxilium, & favorem quomodolibet praestantes, per easdem censuras, & poenas, aliaque sibi visa remedia, appellatione postposita, compescendo, invocato, si opus fuerit, auxilio brachii secularis.

Contraria tollit.

§.6. Non obstantibus praemissis, ac quibusvis Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, necnon Ordinis, & Congregationis praedictorum, eorumque Monasteriorum, ac Regularium locorum etiam Juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, Indultis, & literis Apostolicis per fel. rec. Gregorium XIII., & alios Romanos Pontifices Praedecessores nostros Ordini, & Congregationi praedictis, ac eorum Monasteriis, & Regularibus locis, necnon Refor. Generali, & Prioribus, ac Fratribus, aliisque personis in praedictis, seu contrarium praemissorum quomodolibet concessis, E e sis,

sis, confirmatis, & innovatis. Quibus omnibus, & singulis etiam de illis, eorumque totis tenoribus, specialis, specifica, expressa, & individua non autem per clausulas generales idem importantes mentio, seu quævis alia expressio habenda foret, illorum tenores præsentibus pro plene, & sufficienter expressis habentes, hac vicedumtaxat specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.
Datum Romæ apud Sanctum Petrum, sub Annulo Piscatoris die 20. Maii 1586. Pontificatus nostri Anno II.

Dat. die 20. Maii 1586. An. II.

XLIX.

Institutio Artis conficiendi fericum in Urbe, & toto Statu Ecclesiastico cum nonnullis ordinationibus.

Ex Regest. in Secret. Breve.

SIXTUS PAPA V.
Ad perpetuam rei memoriam.

Petrus Valentinus Prentin curat artem fabricandi fericum in Domino Ecclesiastico.

Propositum laudat, probatque Pontifex.

In singulis vineis, Hortis, Pratis & Arboribus Celsi plantari jubet.

§.1. CUM sicut accepimus, dilectus filius Petrus Valentinus Prentin, Civis Romanus de introducenda arte conficiendi fericum, necnon artificii texendi, & componendi aulea in Urbe nostra, ejusque Districtu, ac Civitate nostra Beneventan., & Univerfo Statu Ecclesiastico Nobis immediate subiecto excepta Civitate, & Dominio Bononien., necnon in Civitatibus, Terris, Oppidis, & locis Domicellorum Nobis mediate subiectorum apprime cogitaverit.
§.2. Nos conficiendi fericum, & auleum præclarum inventum ad commune commodum, & Populorum solatium, Pauperumque recreationem, & inopie subventionem, in maximam subditorum nostrorum, & Camera Apostolicæ utilitatem cedere, & in dies magis cessurum esse animadvertentes, ac primarias Orbis Civitates, atque Provincias, in quibus artificia hæc vigent, illis maxime illustrari, ac ejusmodi artes non mediocri illorum decori, & ornamento esse conspicientes, quo idem Petrus eam in curam totis viribus magis, magisque incumbat, nostra in primis auctoritate, ac uberiori Sedis Apostolicæ munificentia suffultus, Motu proprio, ac ex certa scientia, & de Apostolicæ potestatis plenitudine, artem conficiendi fericum, ac artificium texendi aulea, & fragula in Urbe prædicta, ac in univerto Statu Ecclesiastico, ac singulis in Civitatibus, Terris, & locis Nobis mediate, vel immediate subiectis perpetuo introducimus, & institui-mus.
§.3. Ac quo ex ea introductione optati fines sequantur, statuimus, unamquamque personam Status nostri Ecclesiastici prædicti in termino, quod per publicum Decretum quam primum innotescat adstrictam fore plantare unam arborem celsi, vel mori pro quolibet petio vineæ, horti, seu Canneti, & tam Vinearum exiguarum, quam arboribus constatarum, & quinque arbores pro quolibet rubro terræ ad rationem rubri Romani ad mensuram cathenæ, quæ dici-

tur, in omnibus Casalibus, Sylvis, Communitatibus, & Possessionibus, quomodolibet nuncupatis, consistentibus in Pratis, Vallibus, aut Collibus, in quibus frumentum feri non solet.

§.4. De quarum quidem Arborum foliis producendis ipsa Camera nullum commodum sentire debeat, sed super fericum tantum commodum percipiat, ipsaque arbores insimul in uno arboreto, vel divisim, prout illis magis placuerit, dummodo præordinatum numerum constituent, & in locis, qui commode, seu artificiose saltem quater in anno, quatenus opus fuerit, aquis irrigari possint, & per quadraginta palmos ab invicem distantes plantentur, sive plus, vel minus, habito respectu, & consideratione qualitatis terreni.

§.5. Et quamdiu hujusmodi Arbores parvæ fuerint, & ignis, ac Animalium, necnon siccitatis, & ariditatis temporum, ac locorum, aliisque periculis exponantur, Domini Vinearum, Possessionum, Casalium, Prædiorum, & aliorum prædictorum illas custodire, vepribus, & spinis, ac sarpibus circumdare, & vallare, ac ab omnibus periculis accurate defendere teneantur.

§.6. Quodque pro beneficio Camera, necnon Communitatum, & Universitatum, ac Domicellorum, & præcipue locorum, & honorum Ecclesiasticorum in omnibus Casalibus, Sylvis, Communitibus, & Terrenis Camera, Communitatum, Universitatum, aliorumque hominum supradictorum plantari debeant, numero quinque Arbores celsi, seu mori, pro singulo rubro Terræ, ipsaque Camera, ceteris prædictis exemplo existens primam huic operi manum apponere debeat, quibus accedere teneantur omnes supranominati conjunctim, vel divisim, sicuti magis expedire judicaverint, sed in Dobana Patrimonii plantari debeant de consensu, & ubi Dobanerii pro tempore vendicabunt, & eis beneficium fuerit.

§.7. Insuper constituimus quinque Arbores plantandas fore pro quolibet rubro omnium quantitatum Terrarum, & Sylvarum, Communitatum nunc existentium, quæ nisi mensurate fuerint, eas mensurare faciant iuste, & fideliter, ac ipsas celsos, & moros quinque videlicet pro quolibet rubro Terræ hujusmodi plantatas, a Communitatibus, & Universitatibus, aliisque personis Ecclesiasticis prædictis, etiam si Archiepiscopi, Episcopi, Abbates, Commendatarii, Præpositi Societatis Jesu, seu Abbatissæ, & quævis alie personæ titulo Religionis insignitæ fuerint ad Communitates, & Universitates, necnon Archiepiscopos, & Episcopos Abbates, Commendatarios, necnon loca pia, singulasque alias personas Ecclesiasticas hujusmodi pertinere, Domicellos, autem, & Barones prædictos nullam ipsarum arborum partem eidem Camera præstare teneri declaramus, immo vero illis, necnon Senatori, Populoque Romano, ac Communitati, & hominibus Civita-

De hujusmodi Arboribus Camera Apostolicæ fructum percipere debet, sed tantum de fericum.

Tales Arbores a Dominis terreni custodiende.

A Communitatibus, Locis Pii, & Camera Apostolica quinque Arbores plantandæ pro singulo Rubro Terreni.

Ab hujusmodi Arboribus nullum Camera beneficium, sed Communitatibus hic indicatis.

vitatis nostræ Sabinen., necnon Universitatibus, Choræ, Vitorchiani, ac Barbarani, & Malleani, Castrorum, seu Oppidorum Sabinen., & aliarum Dioecesium, unam earum arborum in sylvis, & Territoriis suis necnon alteram earumdem arborum medietatis, per eorum subditos, & vassallos plantandarum in Terris, & locis ab ipsis ad firmam, seu in arrendam, seu quamvis aliam locationem conductis loco, ac in recompensam Terrarum per eos pro præmissis concedendarum, utque solertes, ac pervigiles sint, quod eorum Vassalli, & Subditi præfati arbores hujusmodi diligenter plantent, & condecimus.

Si tales Arbores intra quinquennium non fuerint plantatæ, inobedientes incurgent penam mille scutorum, castaque plantet Camera Apostolica.

§.8. Si vero infra quadriennium proximum a die constituti Seminarii, & plantarii hujusmodi computandum in omnibus Civitatibus, Provinciis, & locis prædictis, etiam Episcopi, necnon Communitates, & Universitates, ac alie personæ privata, tam Ecclesiastica quam secularis prædicte non plantaverint, seu plantari fecerint, saltem tertiam partem celsorum, & mororum, ad quam tenebuntur, incidant in penam mille scutorum hujusmodi pro quolibet persona etiam si privata, Baro, & Domicellus, seu Communitas, & Universitas fuerint, distaque Camera officiales, & personæ, easdem arbores per se ipsos plantare, seu plantari facere possint, sumptibus, & expensis Episcoporum, ac omnium aliorum prædictorum, ipsaque Camera fructus suos faciat, nedum earumdem arborum, verum etiam casalium, & sylvarum hujusmodi durante quinquennio, celsi autem, & mori hujusmodi per ipsam Camera plantatæ, cultivatæ, & gubernatæ ad illam in perpetuum spectare, & pertinere dignoscantur.

Quid faciendum si subditi Communitatum Arbores non plantaverint, & quam penam singuli subditi debeant.

§.9. Præterea si Incolæ, Populi, & habitatores, & subditi ejusdem Status negligentia usi fuerint, & saltem ipsarum tertiam partem intra dictum quadriennium non plantaverint, Communitates, & Universitates hujusmodi illas sumptibus, & expensis Civium, & Oppidanorum, ac Incolarum, aliorumque prædictorum in eorum terris, & possessionibus plantare valeant, ac arborum perpetuo, terrarum vero, & possessionum earumdem fructus, & proventus ad quinquennium, ad ipsas Communitates, & Universitates ipso facto pertineant.

Cum primum enascantur folia educandi Vermes juxta modum a Petro prædicti habenda.

§.10. Volumus autem, quod cum primum enascantur folia arborum celsorum, & mororum hujusmodi in Territoriis, & locis supradictis tunc detur principium, ubi adhuc datum non est, in mantentione educandi Vermes pro directione, & exercitio harum artium, illudque successive augeatur juxta augmentum foliorum earumdem, prout Petro, ac hæredibus, & Deputatis prædictis visum fuerit.

Regens, Notarius, & Computator: deputati ad præmissorum executionem, & Civitates expant.

§.11. Sed quia in Urbe, ac Districtu, & Statu Ecclesiastico prædictis maxima celsorum, & mororum adeat copia, ex quibus a nonnullis parum commodi, & utilitatis percipitur, ipsaque Camera ex illis nullum
Bull. Rom. Tom. IV, Par. IV.

fructum sentit, & cum Republica interfit, ne bona dissipentur, ideo volentes artes erici, & aulei ad omnium, præsertim pauperum, & egentium, necnon piorum locorum, ceterorumque utilitatem quam primum introducere, statuimus, & ordinamus, quod nunc deputari debeant Regens, & Vicegerentes supradictarum artium una cum Notario, & computatoribus pro commo, & utilitate Camera, necnon Civitatum, & Universitatum, aliorumque omnium supradictorum, & quando educantur vermes prædicti, debeant illi ab eorum stercoribus, & immunditiis, necnon foliis consumatis, & confectis mundari, & recte gubernari, quæ quolibet triduo ab eorum receptaculis cum curribus, seu alio decentiori modo extrahantur, ac proiciantur in Flumen in locis ad hoc deputandis: in Civitatibus vero, ac Terris, & locis significantis, sub pena centum scutorum similitium pro qualibet vice.

§.12. Item in recompensationem terrarum eidem Petro ad effectum præmissorum concedendarum, & assignandarum, & pro publica utilitate, utque aliquod commodum capiatur ex Terris incultis, & inutilibus prædictis sub pena mille scutorum similitium, necnon amissionis terrarum, & possessionum hujusmodi præcipimus, & mandamus, quod in locis, in quibus præfatus noster Motus proprius executione demandatus non est, ille sedulo exequatur præterquam a Porta Pinciana usque ad Portam Flaminiam vulgo dictam B. Mariæ de Populo juxta vero propugnacula, & aggeres, ac muros dictæ Urbis ad ulnas juxta Constitutiones Romanorum Pont. Prædecessorum nostrorum, necnon Populi Romani, & quod quilibet Patronus vinearum, seu prædiorum, & possessionum hujusmodi illas sarpibus circumvallare, quatenus illis nondum circumdata sint, & manutene-re debeant.

§.13. Insuper omnes Terras intra, & extra dictam Urbem nostram prope aggeres, & muros dictæ Urbis, & etiam omnia & singula loca publica intus, & circum, quamlibet antiquitatem intra, & extra dictam Urbem consistentia, etiam si Terma, & alie antiquitates, quæ nondum alienata, aut appropriate legitime fuerint, dummodo de illarum venditionibus, & concessionibus per publica documenta, ac Instrumenta a Camera, seu Populo Romano prædictis, ac confirmationibus a Romanis Pontificibus, & Camera prædictis factis legitime non constet, etiam si argini, Colles, Ripæ Fluminum, & paludam, vel ipsamet paludes, possessiones, ac loca inutilia, & deserta, ac derelicta, seu alia loca publica fuerint, exceptis Plateis, & viis publicis, quibus muliones, cum malis, & aliis animalibus cum sarcinis uti, & redæ, seu carpenta commode vehi posse volumus, necnon etiam portibus, & ripis ad navigationem limborum, cimbularum, & sefarum commodis, & conductibus in Tyberim, Anienem, & alia flumina, quæ a vi-

1586. gandas ab immunditiis, quæ ex Vermium educatione proveniunt.

Quibus in locis Arbores plantari non debeant.

Nonnulla loca conceduntur Senatori Romano ad plantandas Arbores.

delicet illas in districtu ipsius Urbis, & territorii Choræ, Barbarani, Vitorchiani, & Malleani Senatui, & Populo prædictis concedimus, & condonamus, ad hoc, ut ipse Populus disponat ad commodum publicum, & concordet, ac conveniat cum ipsarum terrarum, ac possessionem, & rerum vicinarum, & adiacentium Dominis, & Patronis, vel aliis sibi beneficiis personis, & ibidem celsos, & moros viginti palmos ab invicem distantes, & in terminis, aliisque antiquitatibus Populi prædicti esse, ac ad illum pertinere volumus, ut illas concedant Calderariis, id est fericum ex globis extrahentibus, & aliis officibus aliquem affictum pro locatione exinde soluturis.

Quid agendum pro cōmodo, & in-dennitate Do-minorum di-ctorum Ar-borum.

§. 14. Utque facilius reperiantur computa ferici, & aulei consiciendi in ipsius Camera necnon Communitatum, & Universitatum, ac Baronum, & Domicellorum commodum, ne ipsi desuper defraudentur, ac universale, & particulare beneficium, & similiter omnes aquas fontium jam Constitutorum, & in posterum etiam ex aqua felice huncupata consiciendorum, & quæ perducuntur, eidem Populo concedimus filatoria, & torcitoria ferici, & aulei, ita ut ipsa filatoria, torcitoria, & caldaria ad usum ferici, & aulei huiusmodi consiciendi ad ipsum Populum pertinere, nullumque præter Populum huiusmodi, seu ab eo deputatos filatoria, & torcitoria, seu anea caldaria ad eum usum conficere posse statuimus, ac id ipsum fieri intelligimus, & exequi volumus in omnibus Civitatibus, Terris, & locis prædictis intra, & extra eorum mania, propugnacula, & aggeres, ac in eorum Territoriis, necnon in locis publicis, in quibus arbores prædictæ sitæ, sive plantatæ fuerint ex concessione populorum prædictorum, per eos plantandarum, & celsis, sive moris unam quartam Romanæ, & aliis Populis prædictis, reliquam vero quartam de celsis, sive moris tantum partes ipsi Camera concedimus, reliquis vero duas quartas partes vicinis, seu colonis, qui dictas arbores plantarint, seu fecerint plantari; hac tamen ratione, ut ipsa divisio fiat in globis fericeis, & auleis, seu pecunia numerata, prout fiet cum ipsarum arborum plantatoribus, & ex commodis proventuris ex locationibus ædificiorum publicorum, & aliarum antiquitatum, vel caldarium, & filatoriorum, ac torcitoriorum aquatiliam unam Populis, alteram vero medietatem Camera prædictis assignamus, quibus quidem Populis in primis de expositis, & impensis per eos cum interventu, & consensu Petri, seu ab eo deputandorum prædictorum, & non alias satisfieri debeat, quod si Populi prædicti expensas in recuperatione, & redemptione terrarum, & antiquitatum, ac ædificiorum, necnon caldarium, ac filatoriorum, & torcitoriorum huiusmodi, aliarumque rerum, & ædificiorum desuper utilium, & necessariorum, ac refectionem expensarum desuper factarum infra quinquennium a die sibi factæ intimationis per Petrum, seu de-

putatos prædictos computandum negligentes fuerint, illa omnia non redempta, & recuperata, ac restaurata ad ipsam Camera pertineant, & ipsi Populi de non redemptis, & recuperatis, restauratis nihil commodi exinde sentire possint; si vero aliquis Episcopus, Archiepiscopus, vel alia Ecclesiastica, seu mundana, aut quantumvis nobilis, seu privata persona a plantatione celsorum, & mororum huiusmodi debitis temporibus facienda defecerit, illis omnes, & singulos fructus penes quoscumque affictuarios, & locatarios existentes eo ipso sequetramus, ipsosque ad plantandum arbores huiusmodi omnibus viis juris cogi, & compelli volumus, quod si in hoc negligentes extiterint, debitis affici pœnis, necnon Casalium, & Terrarum prædictarum, Dominos ad solutionem expensarum in huiusmodi plantationibus faciendarum profus teneri decernimus; Si vero aliqua Communitas, seu Universitas, aut Ecclesiastica, seu alia persona huiusmodi celsos, seu moros numerum quinque pro quolibet rubro Terræ huiusmodi excedentes plantaverit, illæ ad ipsosmet plantantes spectent, omnesque, & singulos cuiuscumque status, conditionis, & præminentie existentes, ut præfertur, celsos, & moros in Statu Ecclesiastico huiusmodi ad præsens possidentes illas Notariis subscriptis intra quindecim dies a die significationis edicto publico faciendæ in notam dari tenere, & an velint vermes nutrire, & alere, ac fericum, & auleum conficere declarare, quod si id facere recuserint, seu neglexerint prædicta, & eorum animam eidem Notario quotannis infra dictum tempus patefacere volentes, illa emere possint illorum Patroni ad illorum venditionem iusto, & rationabili pretio facien. sub pœna centum aureorum pro singula cello, seu moro cogere, & ipsos præmissa non denunciantes, & non declarantes ipsa folia vendere sub eisdem pœnis cogi, & compelli posse mandamus, ipsaque folia in Plateis per Cardinalem Profectorem deputari, & per Urbem publice commoditati, cum licentiâ tamen in scriptis obtenta, revendi posse volumus, omnesque, & singuli vineas, hortos, cannetos, casalia, prædia, possessiones, castra, & sylvas ementes hoc ipsum eidem Notario una cum numero petitorum, & mensurarum reducendarum ad mensuram rubri Cathæne Romanæ huiusmodi facere teneantur, ipsique vineas, & hortos, aliaque prædicta in affictum, arrendam firmam, seu locationem detinentes notam authenticam ipsarum locationum eidem Notario una cum mensuris cuiuslibet vineæ, & horti, aliorumque supra specificatorum, ac etiam numero celsorum, seu mororum inibi plantandarum, seu iam forsitan plantatarum dare teneantur, ac ad tenendum librum rationum, qui sit rincontri Camera huiusmodi per personam idoneam deputari debeat ab ipsamet Camera, omnemque ratam illam tangentem in omnibus locis prædictis recipere teneantur, qui bonum, & fidele computum ferici,

ci, & aulei ad Cameram, & Populos prædictos spectantis, ac tam vegetalis, & datii, quam arborum bonorum Ecclesiasticorum, & etiam Communitatum, & Universitatum, aliorumque Populorum prædictorum reddere teneantur, & omnes prædicti cuiusvis status, gradus, ordinis, vel conditionis existant, quolibet anno in mense Septembris in notam fideliter dare debeant omnes celsos, seu moros plantatas in eorum Casalibus, Territoriis, vineis, cannetis, possessionibus, & iurisdictionibus quibuscumque sub pœnis prædictis, ac centum scutorum pro qualibet planta celsorum, aut mororum deficientium ex numero dato, & assignato, & insuper ordine servato, & in catastro omnes mensuras quarumlibet terrarum prædictarum, numerum quoque singularum arborum plantatarum in Civitatibus, & Locis prædictis distincte tenere, ac certo scire debeant, ut ipsa Camera exploratum habeat quid, & ex quibus sit perceptura, necnon omnium locationum, & affictuum, seu arrendationum antiquitatum, seu ædificiorum aquatiliam ad torcendum, necnon subinandum fericum, & auleum, ac eandem Cameram, ut dum ipsa licentiam, & facultatem impartietur exportandi ab Urbe, seu Statu Ecclesiastico huiusmodi Mari, seu Terra fericum crudum, olofericum, auleum, seu pannos cum ferico, quod illa exigat indifferenter ab unoquoque quatuor scuta vegetalis pro quolibet centenariis. Statuimus denique quod nullus cuiuscumque status, gradus ordinis, conditionis, & præminentie existens, & quacumque præfulgeat dignitate, audeat, seu præsumat extrahere globos, sive pollicellos fericos extra dictum Statum Ecclesiasticum, seu eos Bononiam transportare in parva, seu mediocri, aut magna quantitate sub duorum millium ducatorum pro qualibet vice qua præmissis contraventum fuerit, eidem Camera, & pro una quarta portione exploratori, & accusatori applicandorum pœnis, ac quod nemo cuiuscumque status, gradus, ordinis, conditionis, & præminentie, ut præfertur, existens, ac fericum, vel auleum consiciens audeat, seu debeat illud extra globos huiusmodi amovere, neque ad caldararios id est fericum extrahentes deferre, minusve ex dictis globis per se ipsos submovere, nisi prius toto ferico, seu auleo delato in globis ad officium Notarii artium ferici, & aulei pro tempore deputati in omnibus Civitatibus, Terris, Oppidis, Castris, Locis, Status prædicti, & ex dictis globis quatuor libras datii, & vegetalis pro quolibet centenariis ipsius Camera nomine, & pro ea soluto incumbebit onus Instrumentum quietantia, & receptionis huiusmodi vegetalis eius signo munitum ad hoc, ut illo cognito fericum, seu auleum ipsum ex huiusmodi globis libere extrahi possit, nullisque Domicellis, Baro, nullaque alia persona, etiam quantumvis qualificata in suis Ditionibus temporalibus audeat habere, seu tenere caldararios ad consiciendum, & extrahendum

fericum, seu auleum sub pœna decem millium aureorum similium pro quolibet eorum, ac amissionis fericorum, & auleorum, necnon privationis privilegiorum eis pro tempore desuper concessorum, alia vero privata persona, si fericum, seu auleum huiusmodi in eorum statu, ac Dominio confecturi erunt, pœna capitis, & bonorum, per eos possessorum, ac dictis pœnis, sed fericus, seu aulea per eos, seu alios eorum nominibus consicienda tam ad eos, quam eorum vassallos, & subditos in eorum statu ad officia Notarii huiusmodi extrahenda mittere teneantur, ad quatuor libras pro quolibet centenariis Datii nomine ipsimet Notario eisdem locis viciniori quietantiam ejusdem Camera nomine, atque bolletam, ut iidem caldararii illud ex dictis globis extrahant, postea confecturos, quodque nullus caldararius possit, seu debeat remove fericum, seu auleum ex ipsis globis cuiusvis persone, etiam quantumvis insignis intuitu absque speciali permisso ejusdem Notarii in scriptis obtento, & signo suo desuper statuendo obsignato sub caldarariis, & aliorum supellectilium, necnon sustigationis, & triremium respective pœnis, & quando celsorum, & mororum huiusmodi folia super exereverint, statuimus, & ordinamus, quod nemo illa, minusve fericum crudum, seu auleum extra Urbem, Statumque Ecclesiasticum prædictos sine expressa licentiâ Cardinalis Protectoris prædictorum desuper extrahenda quoquomodo deferre, ad effectum illos inibi inter pannos, seu obolericos ganfapina, & villosa, necnon polimita, necnon vcla, seu caligas laborandi sub pœna amissionis fericorum, & auleorum, ac mille, & quingentorum scutorum pro quolibet vice, & tunc temporis constitui, & deputari debeant Consules huiusce artis in omnibus Civitatibus, Terris, & locis supranominatis cum institutionibus, Constitutionibus, Ordinationibus, & legibus perpetuis Longobardie, & aliis Civitatibus, etiam cum solitis minitris concessis. Ac volumus omnes gratias, facultates, & concessiones a Nobis, & Successoribus nostris Romanis Pontificibus pro tempore emanandas, apud ipsum Notarium, & in eius officio registrandas esse, alioquin illas nullius roboris, vel momenti fore, & esse decernimus; Quodque nullus per se, vel alium, seu alios extrahi facere possit plantas celsorum, seu mororum huiusmodi, vel illarum frondes extra dictum Statum Ecclesiasticum, seu illas ab eo abducere nec minus eas ex una Provincia in aliam extra Statum ipsum conducere neque e ditione temporali Baronum, seu aliorum Domicellorum prædictorum ad alia loca extra dictum statum constituta, sine licentiâ Notarii in scriptis obtenta huiusmodi, & subscripta a Regente, seu Vicegerentibus, & Successoribus, vel nominatis, deputatis prædictis exportare, & qui secus fecerit, pro quolibet planta, & quovis centenariis librarum frondium huiusmodi centum scutorum similium eidem Camera cum effectu applicandorum, & triremium pœnis